

ที่มาและความสำคัญของการจัดงานแสดงเฉลิมพระเกียรติ

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงรับราชสมบัติต่อจากพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวตามพระราชหัตถเลขาณัติกรรม เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๔๖๘ ก่อนที่พระองค์จะทรงประกอบพระราชพิธีบรมราชาภิเษกตามแบบจารีตประเพณีโบราณ แต่มีรายละเอียดที่ต่างบ้างหรือเพิ่มเติมปรับปรุงขึ้นใหม่เล็กน้อย โดยการเตรียมการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกได้ดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๔๖๘ (นับปีตามปฏิทินเดิม) เริ่มด้วยการตั้งเครื่องนมัสการสำหรับพิธีจารึกพระสุพรรณบัฏ และการแกะสลักพระราชลัญจกรตราแผ่นดินต่างงากถึง พิธีเสกน้ำมูรธาภิเษก และการตั้งน้ำวงด้ายเริ่มการพระราชพิธีบรมราชาภิเษกเฉลิมพระราชมณเฑียร ก่อนที่จะเสด็จเข้าพระราชพิธีบรมราชาภิเษก มหาศุภมงคลพระฤกษ์สำหรับการพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ตรงกับวันพฤหัสบดีที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ เดือน ๔ ขึ้น ๑๔ ค่ำ ปีฉลู สัปตศก แล้วเสด็จออกมหาสมาคม สถาปนาสมเด็จพระบรมราชินี ประกาศพระองค์เป็นพุทธศาสนูปถัมภก เฉลิมพระราชมณเฑียร และบุคคลต่างๆ ฝ้าถวายพระพรตามลำดับ โดยพิธีบรมราชาภิเษกครั้งนี้ถูกบันทึกเป็นภาพยนตร์เป็นครั้งแรกของสยาม

รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวถือเป็นช่วงเวลาที่ยามต้องเผชิญผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำอย่างรุนแรงทั่วโลก ท่ามกลางวิกฤตนี้จึงเป็นการปรับตัวครั้งสำคัญของงานดนตรีและนาฏกรรม ความจำเป็นของการดุษฎีภาพ เพื่อพยายามสมดุลการดำรงและพัฒนาดนตรี นาฏกรรม ให้ได้มากที่สุดภายใต้กรอบงบประมาณที่จำกัด โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการรักษา พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้ อันเห็นได้จากบันทึกภาพยนตร์นาฏกรรม การริเริ่มจดบันทึกโน้ตเพลงไทยเป็นโน้ตสากลโดยราชบัณฑิตสภา พ.ศ.๒๔๗๓ และการบันทึกแผ่นเสียงราชบัณฑิต พ.ศ.๒๔๗๔ จึงอาจเรียกได้ว่าการเกิดโอกาสจากช่วงเวลาแห่งวิกฤตในแวดวงงานดนตรี นาฏกรรมของสยาม ในแผ่นดินของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวนำไปสู่ความพยายามธำรงรักษาและต่อยอดงานศิลป์เหล่านั้นให้เติบโตงอกงามภายในกรอบที่จำกัดจนกลายเป็นมรดกศิลปวัฒนธรรมอันมีค่าอย่างยิ่ง

เนื่องในโอกาสวาระมหามงคลแห่งก้าวเข้าสู่ ๑๐๐ ปี การขึ้นครองราชย์ และพระราชพิธีบรมราชาภิเษกของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สถาบันพระปกเกล้า จึงจัดงานการแสดงเพิ่มเฉลิมพระเกียรติ โดยหยิบยกเอาดนตรีนาฏกรรมอันทรงคุณค่าและเกี่ยวเนื่องในรัชสมัยของพระองค์ โดยเฉพาะงานสมโภชพระนคร ๑๕๐ ปี ซึ่งเป็นงานสำคัญงานหนึ่งในรัชสมัยมาร้อยเรียงเป็นชุดการแสดงที่จะจัดให้มีขึ้นตลอด ๓ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๐-๑๒ มกราคม ๒๕๖๘